

Kérdés azonosítószáma	14/2015
Hivatkozott jogszabály	
Témakör	Hitelkockázat
Jogszabályhely pontos megnevezése	
EBA TS vagy GL (ha releváns)	
Kérdés	<p>Kérjük az MNB állásfoglalását a CRR 178. cikk (3) b) pontjának értelmezése kapcsán.</p> <p>A magyar fordítás szerint a nemfizetés valószínűségét jelző tényező: „az intézmény a kitettség átvétele után bekövetkező jelentős, észlelt hitelminőség-romlás nyomán egyedi hitelkiigazítást ismer el.”</p> <p>A rendelet angol szövege szerint: „the institution recognises a specific credit adjustment resulting from a significant perceived decline in credit quality subsequent to the institution taking on the exposure”</p> <p>A 178. cikk (3) b) pontjának a fentiek alapján szerintünk kétféle értelmezése is lehet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Értelmezésünk szerint a Bank maga határozza meg, hogy mit tekint jelentős hitelminőség romlásnak a kockázatvállalás kezdetéhez képest. A Bank értelmezése alapján ez lehet például a legalább 31 %-os értékvesztés elszámolása, ami azt jelenti, hogy e rendelkezés kapcsán a kétes és rossz minőségű ügyletek ügyfelei/ügyfélcsoportjai kerülnek a nemteljesítő kategóriába és ez gyakorlatilag egybeesik a 90+ késedelmű kitettségekkel. 2. A másik értelmezés, hogy minden értékvesztés elszámolás egy jelentős hitelminőség romlás következménye, ezért minden értékvesztett kitettséget nemteljesítő kitettséggként kell elszámolni.
Kérdés háttere	
MNB álláspont	<p>A CRR 178. cikk (3) bekezdés b) pontjának értelmezésével kapcsolatosan az MNB alapvető álláspontja az, hogy az értékvesztés / céltartalék elszámolásának ténye a minősítési eljárás következménye, az nem szolgálhat alapvető indokként a nemteljesítés (default) tényének megállapításához. Az ügyfél nemteljesítési státuszának meghatározása során a Banknak az alábbi szempontokat szükséges mérlegelnie és saját szabályzataiban rögzítenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amennyiben egy adós hitelminőségének romlása miatt valószínűsíthető, hogy az adós nem képes a kötelezettségét teljes egészében visszafizetni, és emiatt értékvesztés elszámolására kerül sor (függetlenül annak mértékétől), az adóst default kategóriába kell sorolni. Az ún. egyedi értékvesztés-képzés során a Bank tehát mérlegeli, hogy az ügyfélnél olyan esemény állt elő, amely az ügylet jövőbeni cash-flow-ját csökkenti, ezáltal az adós vélhetően nem képes részben vagy teljes egészében eleget tenni a hitelkötelezettségének. • Csoportos értékvesztés-képzés is eredményezheti azt, hogy egy adott csoportot default kategóriába kell sorolni, amennyiben a csoport minden tagjánál fellépő hitelminőség-romlás miatt történik az értékvesztés-képzés. Ez azonban ritka, jellemzően más események megelőzik ennek bekövetkezését. Példa lehet azonban erre, ha egy hitelintézet fogyasztási hitelt nyújt egy vállalkozás alkalmazottainak, és a vállalkozás

felszámolás alá kerül, vagy adott térséget természeti katasztrófa ér (iszapkár). A példa tehát az ún. „Specific credit adjustment” azon eseteit ragadja meg, amelyeknél az észlelt veszteségesemény a csoport minden egyes tagja esetében indokolja az értékvesztés képzését és a defaultba sorolást.

- Statisztikai alapon képzett értékvesztés esetén, ha valamely csoportban jelen vannak bedőlt ügyletek, de azok beazonosítása még nem történt meg (a csoport nem minden tagja mutat hitelminőségromlást), az értékvesztés-képzés nem indokol default státuszba sorolást. Tipikus példák erre a magyar szabályozásban az átstrukturáláshoz, bullet konstrukciókhoz előírt értékvesztés-képzések.

Az MNB álláspontja tehát, hogy minden hitelintézetnek magának kell kidolgoznia belső szabályzatban, hogy mely események okoznak default státuszba sorolást. Az MNB véleménye szerint a default státusz összekapcsolása valamekkora értékvesztés mértékkel nem alkalmazható, hiszen az értékvesztés-képzés nem a default bekövetkeztét mutatja, hanem az akkor felmerülő veszteség mértékére ad becslést.

Felhívjuk ugyanakkor az intézmény figyelmét, hogy a kockázati kontroll folyamatnak részét kell, hogy képezze az egyedi értékvesztéssel terhelt ügyletek default státusza helyességének ellenőrzése.

Az MNB megítélése szerint szükséges elkülöníteni a számviteli nemteljesítés és a CRR szerinti default fogalmának használatát és felhívjuk az intézmény figyelmét, hogy az EBA a CRR 178. cikk (7) bekezdése alapján iránymutatást fog kibocsátani a nemteljesítési definícióhoz kapcsolódó rendelkezések alkalmazására vonatkozóan.